

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14054,Okregowy-Komitet-Obrony-Wiezionych-za-Przekonania-w-Gorzowie-Wlqp.html>
19.04.2024, 04:22

Okręgowy Komitet Obrony Więzionych za Przekonania w Gorzowie Wlkp.

Okręgowy Komitet Obrony Więzionych za Przekonania w Gorzowie Wlkp. (1981). Powołany uchwałą z dnia 19 II 1981 Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” w Gorzowie Wlkp., na wniosek Komisji Zakładowych.

MKZ NSZZ „S” delegował do Komitetu następujące osoby: [Andrzejewski Witold](#) – ksiądz, [Belz Zbigniew](#) – prawnik, [Borowski Edward](#) – MKZ w Gorzowie, [Czyżewski Władysław](#) – nauczyciel, Gałęcki Stanisław – aktor, Gruszczyński Bogusław – rencista, Klimek Teresa – nauczycielka, [Kołodziejski Tadeusz](#) – MKZ Gorzów Wlkp., Korcz Jan – artysta malarz, [Kotarski Ryszard](#) – robotnik (TW), Ornoch Ryszard – MKZ Gorzów, Siekanowicz Stanisław – filolog, Wielgosz Jan – robotnik, Wierchowicz Jerzy – prawnik. Działalność Komitetu wyrażała się głównie w udzielaniu pomocy prawnej ludziom skrzywdzonym w przeszłości, nie tylko ze względów politycznych, lecz także przez bezduszne urzędy czy organy ścigania. Działacze Komitetu pisali wnioski, podania, odwołania.

Komitet inspirował akcje protestacyjne, plakatowe, w szczególności w okresie aresztowań przywódców KPN, a także prowokacji bydgoskiej. Wydano 6 biuletynów informacyjnych Komitetu.

Od lata 1981 władze państwowe w całym kraju podjęły akcję represyjną w stosunku do działaczy Komitetów, których SB zatrzymywała lub wzywała na wielogodzinne przesłuchania. VIII 1981 przedstawiciel Komitetu z Gorzowa został zatrzymany przez SB podczas podróży do Warszawy na Ogólnopolski Zjazd Komitetów Obrony Więzionych za

Przekonania.

Wszczęto postępowania administracyjne mające na celu delegalizację Komitetów. Akcja ta rozpoczęła się w sierpniu. We wrześniu wszczęto na masową skalę postępowania przygotowawcze przez prokuratury, przeciwko członkom „Solidarności”, o czyny głównie art. 271 KK.

W wojewódzkie gorzowskim Urząd Wojewódzki wydał dwie decyzje w sprawie Komitetu. 18 IX 1981 decyzję stwierdzającą nielegalność Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania, a 30 IX 1981 zakazującą jego działalność. Obie pozbawione były podstawy prawnej. Status prawny Komitetów został potwierdzony uchwałą 63/81 z dnia 07 X 1981 roku I Zjazdu Delegatów „Solidarności”. Decyzje administracyjne wydano na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej „Prawo o stowarzyszeniach” z 27 X 1932 art. 9 pkt. „c” tego rozporządzenia stwierdza, że przepisom niniejszego prawa nie podlegają związki zawodowe pracownicze, będące przedmiotem odrębnych praw”.

Działalność Komitetu została przerwana 13 XII 1981. Większość jego działaczy została internowana lub zostali skazani za udział w strajkach po ogłoszeniu stanu wojennego. Zbigniew Bełz – współzałożyciel Regionalnej Komisji Wykonawczej – ukrywał się. Inni działacze włączyli się aktywnie w pomoc osobom internowanym i więźniom politycznych działając we współpracy z Regionalną Komisją Wykonawczą, Diecezjalnym Komitetem Pomocy, Komitetem Helsińskim oraz Komisją Interwencji i Praworządności NSZZ „S”. Adwokaci należący do Komitetu występowali jako obrońcy w większości procesów politycznych w regionie.

Grażyna Pytlak

[Gorzów Wielkopolski, Region Gorzów Wielkopolski](#)

[Zgłoś błąd](#)